

Sygn. akt: IV U 1028/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2021 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała - Koziół

Protokolant: Katarzyna Kunik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 września 2021 r. we Wrocławiu

połączonych spraw z odwołania wnioskodawcy **P. P.**

od decyzji strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 8.03.2021 r., znak: (...)

z dnia 7.04.2021 r., znak: (...)

o zasiłek chorobowy

I. oddała odwołania;

II. orzeka, że koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 marca 2021r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. postanowił odmówić ubezpieczonemu **P. P.** prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od dnia 16 grudnia 2020r. do dnia 10 marca 2021r. (akta orzecznicze ZUS).

Decyzją z dnia 7 kwietnia 2021r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. postanowił odmówić ubezpieczonemu **P. P.** prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od dnia 11 marca 2021r. do dnia 21 kwietnia 2021r. (akta orzecznicze ZUS).

W uzasadnieniu powyższych decyzji organ rentowy wskazał, że z posiadanej dokumentacji wynika, że w dniu wypadku tj. 16 grudnia 2020 r. na koncie ubezpieczonego istniało zadłużenie z tytułu składek na kwotę przekraczającą 6,60 zł, która nie została uregulowana, zaś osobom prowadzącym pozarolniczą działalność i osobom z nimi współpracującym, a także osobom duchownym będącym płatnikami składek na własne ubezpieczenie nie przysługuje prawo do zasiłku chorobowego z tytułu wypadku przy pracy w razie wystąpienia w dniu wypadku zadłużenia z tytułu składek na kwotę przekraczającą 6,60 zł do czasu spłaty całości zadłużenia.

Od powyższych decyzji **odwołania złożył ubezpieczony P. P.**, wskazując, że zastosowane przez organ rentowy przepisy nie obowiązują w niniejszej sprawie, a nadto informując, że oczekuje na decyzję w sprawie układu ratального (k. 4, 12).

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. wniósł o ich oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do uwzględnienia odwołań oraz o połączenie do spraw do wspólnego rozpoznania (k. 5-6, 13-14).

Organ rentowy podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, a nadto podkreślił, że w toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie uprawnień do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego, ustalono, że wnioskodawca posiada zadłużenie na koncie płatnika za miesiące objęte układem ratalnym, który jest spłacany z naruszeniem harmonogramu, jak również z tytułu składek bieżących, które opłacane są nieterminowo i w niewłaściwej wysokości. Organ rentowy nadmienił także, że zawarcie umowy o układ ratalny nie będzie skutkowało przyznaniem prawa do zasiłku do czasu spłaty całości zadłużenia, a na względzie należy mieć, że prawo do zasiłku przedawnia się, jeżeli zadłużenie nie zostanie uregulowane w ciągu 6 miesięcy od wypadku.

Zarządzeniem z dnia 20 maja 2021r. Sąd postanowił połączyć sprawy do wspólnego rozpoznania (k. 16).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony P. P. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą w zakresie przewozu taksówką pod nazwą (...) P. P. z siedzibą we W. i z tego tytułu był zgłoszony do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 1 czerwca 2020 r.

Ubezpieczony cierpi na neurastenię i zaburzenia poznawcze, przez co zdarza mu się zapomnieć o opłaceniu składek na ubezpieczenie chorobowe w przepisanych terminach. Korzysta w tym zakresie z pomocy rodziny. Nadto, ze względu na panującą pandemię, odwołujący się jest w trudnej sytuacji finansowej. Za miesiące lipiec i październik 2020r. ubezpieczony opłacił składki na ubezpieczenie chorobowe w zaniżonej wysokości, zaś za miesiące sierpień i wrzesień 2020 r. opłacił składki po terminie i w zaniżonej wysokości. Nadto, składka za miesiąc grudzień 2020r. nie została opłacona.

W dniu 16 grudnia 2020r. ubezpieczony w trakcie realizacji zamówionego przez klienta kursu zatrzymał się na ul. (...) we W. przed sygnalizacją świetlną. Niespodziewanie w tył jego pojazdu uderzył inny samochód. Ubezpieczony udał się do Centrum Medycznego przy ul. (...) we W., gdzie rozpoznano skręcenie i naderwanie odcinka szyjnego, piersiowego i lędźwiowego kręgosłupa.

Z tego tytułu ubezpieczony przebywał na zwolnieniach lekarskich w okresach od dnia 16 grudnia 2020r. do dnia 10 marca 2021r. oraz od dnia 11 marca 2021r. do dnia 21 kwietnia 2021r. i wystąpił do organu rentowego o przyznanie prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za ww. okresy.

Dowód: dokumentacja orzecznicza ZUS (załącznik), w tym w szczególności karta wypadku nr (...) z dn. 11.02.2021r., wniosek o poświadczenie ubezpieczenia chorobowego z dn. 19.01.2021r., raport rozliczeń należności płatnika, zaświadczenie płatnika składek Z-3b z dn. 31.03.2021r.

wniosek o poświadczenia ubezpieczenia wypadkowego z dn. 16.07.2021r. (k. 27-28)

wyjaśnienia ubezpieczonego (k. 53v.)

Decyzją z dnia 8 marca 2021r., znak: (...) organ rentowy postanowił odmówić ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od dnia 16 grudnia 2020r. do dnia 10 marca 2021r., natomiast decyzją z dnia 7 kwietnia 2021r., znak: (...) ubezpieczonemu odmówiono prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego również za okres od dnia 11 marca 2021r. do dnia 21 kwietnia 2021r.

Dowód: dokumentacja orzecznicza ZUS (załącznik), w szczególności decyzja ZUS O/W z dn. 08.03.2021r., decyzja ZUS O/W z dn. 07.04.2021r.

W dniu 7 czerwca 2021 r. ubezpieczony zawarł z organem rentowym umowę nr (...) o rozłożenie na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na łączną kwotę 5.218,33 zł. Strony ustaliły, że ubezpieczony spłaci należność w 24 ratach, przy czym termin zapłaty ostatniej z rat określono na dzień 15 maja 2023 r.

Ubezpieczony realizuje umowę zgodnie z przewidzianym w niej harmonogramem.

Dowód: umowa nr (...) z dn. 07.06.2021r. o rozłożenie na raty należności z tytułu składek (k. 33-37)

pokwitowania płatności za okres czerwiec-sierpień 2021r. (k. 39-46)

wyjaśnienia ubezpieczonego (k. 53v.)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Odwołujący się P. P. domagał się zmiany zaskarżonych decyzji w całości poprzez przyznanie mu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okresy od dnia 16 grudnia 2020r. do dnia 10 marca 2021r. oraz od dnia 11 marca 2021r. do dnia 21 kwietnia 2021r., natomiast organ rentowy wnosił o oddalenie odwołań.

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów wymienionych w treści uzasadnienia, albowiem ich wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości stron ani Sądu. Sąd uwzględnił także wyjaśnienia ubezpieczonego mając na względzie, że jego twierdzenia były zgodne z pozostałymi zgromadzonymi w sprawie dowodami, a ponadto były spontaniczne i konkretne.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był w istocie bezsporny. Strony pozostawały zgodne co do tego, że ubezpieczony podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, uiszczał składki z tego tytułu z opóźnieniem i w zaniżonych wysokościach, zaś w dniu 16 grudnia 2020 r. uległ wypadkowi przy pracy i przebywał na zwolnieniu lekarskim od dnia 16 grudnia 2020 r. do dnia 21 kwietnia 2021 r. Bezsporne również było, że na dzień wypadku ubezpieczony miał zaległość w płatnościach składek na kwotę ponad 5.000 zł, której nie uregulował w pełni do dnia wydania wyroku. Na mocy umowy z dnia 7 czerwca 2021r. należność ta została rozłożona na 24 raty, z których ostatnia winna być zapłacona do dnia 15 maja 2023.

Strony postępowania pozostawały w sporze wyłącznie co do oceny prawnej okoliczności faktycznych niniejszej sprawy.

Zdaniem ubezpieczonego prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego przysługuje mu, skoro zaległość została rozłożona na raty, które są terminowo opłacane zgodnie z ustalonym harmonogramem. Organ rentowy wskazywał, że przeciwnie – okoliczność rozłożenia należności na raty nie ma znaczenia dla niniejszej sprawy z uwagi na bezsporną zaległość powoda z tytułu składek w dniu wypadku i odległy termin spłaty rat wynikających z harmonogramu.

Stosownie do art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019r., poz. 1205 t.j.), dalej jako ustawa wypadkowa, osobom prowadzącym pozarolniczą działalność i osobom z nimi współpracującym oraz duchownym będącym płatnikami składek na własne ubezpieczenia oraz członkom ich rodzin świadczenia takie jak zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują w razie wystąpienia w dniu wypadku lub w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na kwotę przekraczającą 6,60 zł do czasu spłaty całości zadłużenia, z zastrzeżeniem art. 47 ust. 3. Prawo do świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 11, przedawnia się, jeżeli zadłużenie, o którym mowa w ust. 2, nie zostanie uregulowane w ciągu 6 miesięcy od dnia wypadku lub od dnia złożenia wniosku o przyznanie tych świadczeń z tytułu choroby zawodowej.

Sąd Najwyższy wskazywał, że treść art. 6 ust. 2 ustawy wypadkowej jest jasna i jednoznacznie z niej wynika, że osobom ubezpieczonym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności (a więc będących płatnikami składek) sporne

świadczenia przysługują wyłącznie wówczas, gdy rzetelnie przyczyniają się do tworzenia Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ustawodawca przyjął, że świadczenia te nie przysługują w razie posiadania przez takie osoby w dniu wypadku zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (zatem na wszystkie, a nie tylko na ubezpieczenie wypadkowe) na kwotę przekraczającą 6,60 zł - do czasu spłaty całości zadłużenia, a więc uregulowania wszystkich zaległych składek, niezależnie od tego czy dotyczą one działalności pozarolniczej, w związku z prowadzeniem której powstało zdarzenie wypadkowe, czy też działalności wcześniej zakończonej (por. postanowienie SN z 11.01.2013 r., II UK 243/12, LEX nr 1619086).

W tym miejscu podkreślić należy, że Sąd nie kwestionował występujących u powoda schorzeń, które utrudniają mu terminowe wywiązywanie się z zobowiązań oraz panującej pandemii COVID-19, która u wielu osób, w tym u powoda, spowodowała trudną sytuację finansową. Okoliczności te nie stanowią jednak przesłanek pozwalających na uwolnienie się od skutków nieterminowych wpłat na poczet składek na ubezpieczenia społeczne. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych mają w tym zakresie jednoznaczne brzmienie.

Jednocześnie wskazać należy, że w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym termin przedawnienia przewidziany w art. 6 ust. 3 ustawy wypadkowej ulega zawieszeniu w związku z zawartą przez strony na podstawie art. 29 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) umową o rozłożenie na raty należności z tytułu składek i biegnie na nowo od dnia uregulowania przez wnioskodawcę zaległości składkowych (vide: wyrok SN z 6.01.2009 r., II UK 118/08, OSNP 2010, nr 13-14, poz. 168).

W podobnym duchu wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 17.01.2019 r., sygn. III UK 204/17, OSNP 2019, nr 12, poz. 144: uregulowania wynikające z art. 6 ust. 2 i 3 ustawy wypadkowej wpisują się w zasadę obowiązującą w prawie ubezpieczeń społecznych, w myśl której odmawia się ochrony ubezpieczeniowej ubezpieczonym będącym jednocześnie płatnikami składek odpowiedzialnymi za wywiązywanie się z obowiązku opłacania składek na swoje ubezpieczenie - w przypadku ich nieopłacenia - i przywraca tę ochronę po spłacie zadłużenia składkowego. Roszczenie o wypłatę świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie wygasa (z powodu przedawnienia), gdy dłużnik w dniu wypadku jest związany decyzją warunkową z art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 9 listopada z 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r. poz. 1551) lub układem ratalnym albo gdy zawrze taki układ w terminie 6 miesięcy od dnia wypadku (art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1376.).

Przesłankę "stanu zadłużenia w dniu wypadku" z art. 6 ust. 2 ustawy wypadkowej, pozbawiającą prawa do świadczenia, należy oceniać ex post - z perspektywy wywiązania się dłużnika z decyzji warunkowej (art. 1 ust. 8 ustawy abolicyjnej) lub postanowień układu ratalnego, co stanowi ostatnią okoliczność niezbędną do ustalenia prawa do tych świadczeń (art. 6 ust. 4 ustawy wypadkowej).

Niewątpliwym jest, że ubezpieczony P. P. nie uregulował w całości zadłużenia istniejącego na jego koncie w dniu 16 grudnia 2020 r. Nie ma zatem podstaw, by aktualnie przyznać ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od dnia 16 grudnia 2020 r. do dnia 21 kwietnia 2021 r.

Mając jednak na względzie, że ubezpieczony zawarł z organem rentowym umowę o rozłożenie na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku, przyjąć należy, że termin przedawnienia przewidziany w art. 6 ust. 3 ustawy wypadkowej uległ zawieszeniu, i jeśli ubezpieczony wywiąże się w całości z układu ratalnego, wówczas będzie miał możliwość ponownego wystąpienia z wnioskiem o przyznanie i wypłatę zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za sporne okresy. Płatność ostatniej raty przypada dopiero na dzień 15 maja 2023 r., ocena zasadności przesłanki "stanu zadłużenia w dniu wypadku" z art. 6 ust. 2 ustawy wypadkowej, nastąpić zaś może jedynie ex post.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołania oddalił, o czym orzekł **w punkcie I sentencji wyroku**.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd zaliczył koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa, gdyż zarówno ubezpieczony, jak i organ rentowy byli zwolnieni z mocy ustawy od ich uiszczenia, w myśl przepisów art. 94, art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 98 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. 2020 r. poz. 755).

Z uwagi na powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.